

Денисенко В. В.,

аспірант кафедри кримінального процесу та криміналістики Інституту права Київського національного університету імені Тараса Шевченка
ORCID ID: 0000–0003–3049–2408

Науковий керівник:

Кучинська О. П.,

доктор юридичних наук, професор кафедри кримінального процесу та криміналістики Інституту права Київського національного університету імені Тараса Шевченка,

---

DOI: <https://doi.org/10.17721/2413-5372.2021.3-4/129-141>

УДК 343.1

ПРОЦЕСУАЛЬНИЙ СТАТУС СЛІДЧОГО: ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ

Анотація. У статті розглядаються проблемні питання процесуального статусу слідчого, дискусійні питання співвідношення термінів «процесуальний статус слідчого» і «компетенція слідчого».

Мета статті полягає у дослідженні окремих проблемних питань процесуального статусу слідчого та внесення пропозицій щодо їх вирішення.

Обґрунтовується, що кримінальна процесуальна компетенція слідчого – це правова оболонка його кримінальної процесуальної діяльності, яка визначає його кримінально-процесуальний статус, який визначений КПК України. Складовими процесуального статусу слідчого є функції слідчого, предмет відання слідчого, повноваження слідчого. Зазначені елементи у своїй сукупності складають зміст поняття «кримінальна процесуальна компетенція слідчого».

Доводиться, що обсяг кримінальної процесуальної компетенції означає її змістовне і кількісне наповнення. Межі компетенції слідчого лише окреслюють коло її елементів, взятих у сукупності або окремо один від одного. Водночас свою межу має і кожен структурний елемент його компетенції. Слідчий не має права виходити за межі процесуальної функції – обвинувачення. Межа повноважень слідчого – це коло його прав, обов'язків, які слідчий вправі використовувати для виконання завдань своєї кримінальної процесуальної діяльності.

Автором наводяться аргументи щодо запровадження у всіх правоохоронних органах замість інституту слідчих, інституту детективів. Обґрунтовується необхідність у чинному кримінальному процесуальному законодавстві та законах України, які визначають компетенцію правоохоронних органів, поєднати функції досудового розслідування та оперативно-розшукової діяльності в єдину функцію детективної діяльності, що усуне проблеми взаємодії органів досудового розслідування та оперативних підрозділів й одночасно підвищить ефективність діяльності правоохоронних органів у здійсненні досудового розслідування кримінальних правопорушень, посиленню гарантій прав усіх учасників кримінального судочинства.

Ключові слова: слідчий, процесуальний статус, кримінальна процесуальна компетенція, функції слідчого, предмет відання слідчого, повноваження слідчого, взаємодія, детектив.

Постановка проблеми. КПК України 2012 року суттєво змінив взаємозв'язок кримінального процесу і оперативно-розшукової діяльності і, зокрема, характер взаємодії слідчого і оперативного працівника, слідчого і керівника слідчого підрозділу, слідчого і прокурора, а відтак – суттєво змінив процесуальний статус слідчого.

На сьогодні в Україні скралася така ситуація, що в одних правоохоронних органах досудове розслідування злочинів здійснюється у процесуальних формах слідства і дізнання, причому у цих же правоохоронних органах є функція оперативно-розшукової діяльності – як система гласних і негласних пошукових та контррозвідувальних заходів, що здійснюються із застосуванням оперативних та оперативно-технічних засобів (ст. 1 ЗУ «Про оперативно-розшукову діяльність»), завданнями якої є завданням оперативно-розшукової діяльності є пошук і фіксація фактичних даних про протиправні діяння окремих осіб та груп, відповідальність за які передбачена Кримінальним кодексом України, розвідувально-підривну діяльність спеціальних служб іноземних держав та організацій з метою припинення правопорушень та в інтересах кримінального судочинства, а також отримання інформації в інтересах безпеки громадян, суспільства і держави (ст. 2 ЗУ «Про оперативно-розшукову діяльність»).

В інших правоохоронних органах, наприклад, НАБУ, функції досудового розслідування і оперативно-розшукової діяльності поєднує така процесуальна особа як детектив. Успішний експеримент по впровадженню детективів в свою діяльність вже понад два роки здійснює Національна поліція України. У низці проектів ЗУ «Про Службу безпеки України» передбачається ліквідація органів досудового розслідування, або ж суттєве скорочення підслідності слідчих СБУ.

Результати аналізу судово-слідчої практики, практики прокурорського наг-

ляду у формі процесуального керівництва досудовим розслідуванням, а також матеріалів правозахисних організацій виявили низку недоліків у вітчизняному досудовому розслідуванні, пов'язаних, у тому числі й з процесуальним статусом слідчого, які потребують доктринального осмислення та вироблення науково-обґрунтованих пропозицій щодо правового врегулювання цих питань для удосконалення практики досудового розслідування.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Зважаючи на різноманіття проблемних питань, пов'язаних з досудовим розслідуванням і, зокрема, з процесуальним статусом слідчого, з особливостями правовідносин слідчого з іншими владними суб'єктами досудового розслідування, ця комплексна проблематика була предметом дослідження впродовж десятиліть багатьох вітчизняних правників, серед яких слід зазначити таких: Ю. П. Аленін, В. І. Галаган, В. Г. Гончаренко, Ю. М. Грошевий, В. Г. Дрозд, В. С. Зеленецький, О. В. Капліна, О. П. Кучинська, Л. М. Лобойко, Є. Д. Лук'яничков, В. Т. Маляренко, О. Р. Михайленко, М. М. Михеєнко, В. В. Назаров, В. Т. Нор, Д. П. Письменний, М. А. Погорецький, В. О. Попелюшко, В. В. Рожкова, О. Ю. Татаров, В. М. Тертишник, В. В. Тіщенко, А. Р. Туманянц, Д. Б. Сергєєва, С. М. Смоков, А. В. Столітній, С. М. Стахівський, Л. Д. Удалова, В. І. Фаринник, П. В. Цимбал, К. О. Чаплинський, С. С. Чернявський, М. С. Цуцкірідзе, В. Ю. Шепітько, В. П. Шибіко, О. Г. Шило, М. Є. Шумило, Л. І. Щербина, О. О. Юхно та ін.

В умовах дії положень чинного КПК України (з 2012 р.) різні проблемні питання, пов'язані зі здійсненням досудового розслідування, на дисертаційному та монографічному рівнях досліджували О. Ю. Татаров («Теоретико-правові і організаційні засади досудового провадження в кримінальному судочинстві», Київ, 2013); Д. Б. Сергєєва («Використання результатів негласних слідчих

(розшукових) дій у кримінально-процесуальному доказуванні», Київ, 2014); І. В. Гловюк («Кримінально-процесуальні функції: теоретико-методологічні засади і практика реалізації», Одеса, 2015); Н. В. Глинська («Концептуальні засади визначення та забезпечення стандартів доброякісності кримінальних процесуальних рішень», Харків, 2015); В. В. Павловський («Загальні положення досудового розслідування», Київ, 2016); І. А. Тітко («Нормативне забезпечення та практика реалізації приватного інтересу в кримінальному процесі України», Харків, 2016); О. В. Гриза («Гарантії забезпечення дотримання таємниці досудового розслідування», Дніпро, 2017); О. О. Кіпер (Процесуальна самостійність слідчого як гарантія всебічного, повного й неупередженого розслідування у кримінальному провадженні. Одеса, 2017); Д. В. Сімонович («Доктринальні засади структури та системності кримінального процесу України: стадії та окремі провадження», Харків, 2017); В. М. Трофименко («Теоретичні та правові основи диференціації кримінального процесу України», Харків, 2017); В. О. Гринюк («Функція обвинувачення в кримінальному судочинстві України: правові, теоретичні та практичні проблеми реалізації», Київ, 2017); В. В. Вапнярчук («Теоретичні основи кримінального процесуального доказування», Харків, 2018); В. Г. Дрозд («Концептуальні засади правового регулювання досудового розслідування як стадії кримінального провадження», Харків, 2019); М. С. Цуцкірідзе («Кримінально-процесуальна діяльність слідчого: теорія і практика», Київ, 2020) та ін.

Зазначені та інші науковці зробили вагомий внесок у розвиток теорії кримінального процесу з окресленого питання, однак доводиться констатувати, що окремі теоретичні та прикладні аспекти процесуального статусу слідчого відповідно до європейських та євроатлантич-

них стандартів, не знайшли свого остаточного вирішення, або ж залишаються дискусійними, що негативно впливає на ефективність досудового розслідування та гарантії прав і свобод людини на досудовому розслідуванні.

Більш того, цей напрям наукового дослідження набуває актуальності в царині внесення низки змін і доповнень до чинного КПК України, законів України які регламентують діяльність слідчих та детективів різних правоохоронних органів, що актуалізує дослідження проблемних питань процесуального статусу слідчого та форм досудового розслідування.

Мета статті полягає у дослідженні окремих проблемних питань процесуального статусу слідчого та внесення пропозицій щодо їх вирішення.

Виклад основного матеріалу дослідження та його основні результати. У теорії кримінального процесу ще до прийняття чинного КПК України було чимало публікацій вітчизняних фахівців, присвячених процесуальному статусу слідчого, та його повноваженням, правовідносинам слідчого з іншими суб'єктами кримінального процесу, зокрема, з органом дізнання, керівником слідчого підрозділу (начальником слідчого відділу за КПК, 1960 р.) с тощо, адже як слушно зазначив М. А. Погорецький, досліджуючи правовий статус слідчого ще за КПК України 1960 р., у кримінальному процесу України слідчому відводиться важливе місце, бо виконання завдань кримінального провадження (стаття 2 КПК) в більшості випадків залежить саме від його наполегливої та високо професійної праці¹.

Досудове слідство є обов'язковим у більшості кримінальних проваджень. Винятком є відносно невелика група кримінальних правопорушень, розслідування яких здійснюється у формі дізнання. Тому слідчий, як обґрунтовано доводить М. А. Погорецький, є центральною

¹ М. А. Погорецький, Кримінально-процесуальні правовідносини: структура і система: монографія (Харків, РВФ «Арсіс» ЛТД, 2002) 39.

фігурою кримінально-процесуальних відносин на досудовому слідстві серед суб'єктів, які ведуть кримінальний процес. Характер правовідносин слідчого з суб'єктами, які ведуть кримінальний процес, як справедливо зазначає вчений, багато в чому залежить від місця слідчого апарату в системі правоохоронних та судових органів¹.

Беручи участь в дискусії щодо місця слідчого апарату в системі правоохоронних та судових органів, М. А. Погорецький слушно зазначив, що при реорганізації слідчого апарату держави слід, перш за все, виходити із того, що слідчий є невід'ємною частиною правоохоронних органів та судової системи.

А тому, надійність захисту інтересів осіб, які попадають до його сфери, може бути забезпечена не стільки незалежністю та самостійністю слідчого апарату та його головного суб'єкту – слідчого, а й прокурорським наглядом та відомчим й судовим контролем за діяльністю слідчого, створенням реальних умов недопущення та надійних важелів виправлення слідчо-судових помилок на будь-якій стадії кримінального процесу, швидкого відшкодування матеріальних та моральних збитків, завданих злочином. При створенні такого надійного, ефективного й справедливого елементу правосуддя слід враховувати й те, щоб він був максимально дешевим, а не мав характер непомірного тягаря для платників податків. Реформування системи досудового слідства вимагає значного організаційно-правового, матеріально-технічного забезпечення та наукового обґрунтування на підставі експериментальних даних².

Питання процесуального статусу слідчого тісно пов'язане питанням кримінально-процесуальної компетенції

слідчого, бо саме в її рамках і відбувається ця діяльність. Правильне визначення кримінально-процесуальної компетенції слідчого забезпечує передусім, як слушно зазначається правниками, процесуальну самостійність і незалежність слідчого, визначає засади його правовідносин із органами дізнання, керівником органу досудового розслідування та прокурором³. Засади кримінально-процесуальної компетенції одним із перших в Україні розробив Л. М. Лобойко⁴.

Фундаментальною працею останніх років, яка присвячена кримінально-процесуальній компетенції слідчого за КПК України 2012 р., є монографія М. С. Ціцкерідзе, в якій доладно розглядаються її проблемні питання та вносяться пропозиції щодо їх вирішення⁵. Окремі з цих питань є, на наш погляд, дискусійними інші потребують подальших досліджень.

Слід зазначити, що термін «кримінально-процесуальна компетенція» в теорії кримінального провадження вживається не тільки стосовно слідчого, начальника слідчого відділу, прокурора, а й слідчого судді.

Питання компетенції державних органів регламентовані у Конституції України. Так, у частині 8 статті 107 йдеться про компетенцію та функції Ради національної безпеки і оборони України. Про межі компетенції Кабінету Міністрів України мова йде у частині 1 статті 117. Діяльність органів досудового розслідування визначається виключно законами України (стаття 92 Конституції України).

До 20 листопада 2012 року кримінально-процесуальний закон розглядав слідчого як державний орган (слідчий – це «орган досудового слідства» – стаття 102), попри те, що слідчий «лише» перебував на посаді в державному органі.

¹ Там само.

² М. А. Погорецький, Кримінально-процесуальні правовідносини: структура і система: монографія (Харків, РВФ «Арсис» ЛТД, 2002) 56.

³ Там само.

⁴ Л. М. Лобойко, Кримінально-процесуальна компетенція: монографія (Дніпропетровськ, Дніпропетр. Держ. Ун-т внутр. справ, 2006) 186.

⁵ М. С. Ціцкерідзе, Кримінально-процесуальна діяльність слідчого: та практика: монографія (Київ, Алерта, 2020) 562.

За чинним КПК слідчий є посадовою особою органу досудового розслідування, а, відтак, як і за КПК 1960 року, реалізує певну частину його компетенції.

У науці кримінального процесу термін «кримінально-процесуальна компетенція слідчого» не є сталим. Стосовно слідчого у теорії вживають різноманітні терміни «статус (процесуальний, правовий)», «положення (процесуальне, правове)», «повноваження», «предмет відання», «компетенція», «юрисдикція» та ін. Одні правники ототожнюють ці терміни, інші вкладають у них різний зміст.

Так, Л. В. Юрченко в підрозділі дисертації «Процесуальний статус органу дізнання і дізнавача» проаналізувала процесуальні повноваження органу дізнання і дізнавача при розслідуванні кримінальних справ¹.

С. М. Стахівський вказував на компетенцію в контексті проблеми доказування. Він зазначив, що компетенція щодо оцінки доказів не є винятковою компетенцією судово-слідчих органів, а притаманна й іншим учасникам кримінального процесу, – підозрюваним, обвинуваченим, їхнім законним представникам, потерпілим, цивільним позивачам і цивільним відповідачам та їхнім представникам².

О. В. Андрушко, розглядаючи органи прикордонної служби у системі органів дізнання України, вживає як рівнозначні п'ять різних термінів – «процесуальний статус», «правовий статус», «компетенція», «правове становище», «повноваження» цих органів³.

Слід зазначити, що на сьогодні, незважаючи на тривалі дискусії з цього питання впродовж останніх десятиліть,

а також на те, що в Україні є низка законів щодо статусу судді, прокурорів, адвокатів та ін., до цього часу Закон про статус слідчих не прийнятий, хоча до Верховної Ради України продовж незалежності України подавалося декілька проектів цього закону.

Ми погоджуємося з думкою М. С. Цуцкерідзе, що потреб у прийнятті окремого, спеціального, статутного (статусного) закону про слідчих, оскільки попри значний обсяг роботи з реформування правової системи України, найвищі державні органи влади до цього часу так і не вирішили питання про законодавче врегулювання єдиного правового статусу слідчих, посади яких існують в різних органах державної влади. Пояснити такий стан справ можна тим, що в такому законодавчому регулюванні потреби не існує⁴. На це вказують й 86% опитаних нами респондентів⁵.

Водночас у чинному кримінальному процесуальному законодавстві, на що звертається увага дослідниками цієї проблеми, регламентовані окремі питання компетенції слідчого, зокрема, йдеться і про її межі.

Так, у пункті 17 ч. 1 ст. 3 КПК зазначено, що слідчим є «службова особа органу Національної поліції, органу безпеки, органу, що здійснює контроль за додержанням податкового законодавства, органу державного бюро розслідувань, органу Державної кримінально-виконавчої служби України, підрозділу детективів, підрозділу внутрішнього контролю Національного антикорупційного бюро України, уповноважена в межах компетенції, передбаченої цим Кодексом, здійснювати досудове розслідування кримінальних правопорушень».

¹ Л В Юрченко, Теорія та практика провадження дізнання органами внутрішніх справ України (автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09. Харків, 2002) 9.

² С М Стахівський, Теорія і практика кримінально-процесуального доказування: монографія (Київ, Нац. акад. внутр. справ, 2005) 56.

³ О В Андрушко, Дізнання в органах прикордонної служби України: процесуальні та організаційні аспекти (автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09. К., 2005) 10–11.

⁴ М С Цуцкерідзе, Кримінально-процесуальна діяльність слідчого: та практика: монографія (Київ, Алерта, 2020) 562.

⁵ В ході дослідження проблем процесуального статусу слідчих нами опитано 280 керівників органів досудового розслідування та 320 слідчих.

Про компетенцію слідчого йдеться і в інших статтях КПК. Зокрема, в тих, що стосуються загальних засад кримінального провадження (слідчий зобов'язаний в межах своєї компетенції розпочати досудове розслідування – ч. 1 ст. 25 КПК); постанов слідчого, які повинні прийматися «в межах компетенції» (ч. 7 ст. 110 КПК); місця проведення досудового розслідування (якщо слідчому із заяви, повідомлення або інших джерел стало відомо про обставини, які можуть свідчити про кримінальне правопорушення, розслідування якого не віднесене до його компетенції, він проводить розслідування доти, доки прокурор не визначить іншу підслідність (ч. 2 ст. 218 КПК); доручень слідчого певним державним органам щодо проведення допиту, впізнання у режимі відеоконференції під час досудового розслідування (ч. 6 ст. 232). Оскільки в законі йдеться про компетенцію слідчого щодо здійснення кримінальних процесуальних дій і прийняття кримінальних процесуальних рішень, то правомірно вести мову про кримінальну процесуальну компетенцію слідчого.

Відтак, термін «кримінальна процесуальна компетенція», як справедливо вказують на це фахівці, адекватно відображає сутність явища, пов'язаного з визначенням потенційних правових можливостей слідчого під час здійснення кримінальної процесуальної діяльності, тобто в перебігу розслідування кримінальних правопорушень. Інші ж терміни, якими позначають правові можливості суб'єкта правових відносин, пов'язані з зазначеним вище, але не є йому тотожними. Тому не можна погодитися з ученими, які вважають їх тотожними.

Так, слово «статус» у перекладі з латинського «status» означає положення,

стан чого-небудь чи кого-небудь. У енциклопедичній літературі поняття «статус» тлумачиться як правове положення громадянина чи юридичної особи¹. Виходячи з цього, О.І. Литвинчук, зазначає, що «терміни «статус» і «положення» є словами-синонімами, незалежно від галузі їх застосування, тобто вони є рівнозначними за змістом і відрізняються лише морфологічним походженням»².

Фахівці обґрунтовано зазначають, що пропозиція розрізняти «правовий статус» і «правове положення» особи лише ускладнить їх використання³. Ці поняття є цілком взаємо замінюваними. Виходячи з контексту, стилістичної переваги використовується те чи інше словосполучення⁴.

Ототожнюючи поняття «положення» («статус»), «компетенція», окремі учені вкладають в них різний зміст і вказують на різну кількість структурних елементів⁵.

Частково погоджуючись з позицією щодо визначення поняття «статус» (чи «компетенція») через перерахування його структурних елементів, зазначимо, що певні положення, які подаються як структурні елементи цього поняття, такими не є. Так, наприклад, «умови та оплата праці», «соціальні гарантії» не є структурними елементами статусу, компетенції. Вони радше є структурними елементами загальної характеристики цих понять.

Отже, можна зробити висновок, що в юридичній літературі визначення поняття «правовий статус» подається шляхом перерахування його структурних елементів (складових).

Владні повноваження є ключовим структурним елементом кримінальної процесуальної компетенції слідчого.

¹ В Т Бусел (ред.), Великий тлумачний словник сучасної української мови (Київ, Ірпінь: ВТФ «Перун», 2009) 14.

² О І Литвинчук, Процесуальний статус слідчого в кримінальному процесі України (дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09. Київ, 2007) 14.

³ О Ф Скаун, Теория государства и права: учебник (Харьков, Консум, 2000) 704.

⁴ М С Городецька, Кримінально-процесуальна компетенція слідчого органів внутрішніх справ (дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09. Дніпропетровськ, 2010) 271.

⁵ М С Цуцкірідзе, Кримінально-процесуальна діяльність слідчого: та практика: монографія (Київ, Алерта, 2020) 14.

Вони у сукупності із нормативно визначеними цілями і предметом відання слідчого дають підставу для того, щоб стверджувати, що він наділений кримінальною процесуальною компетенцією. Інші учасники кримінального провадження можуть бути «носіями» окремих структурних елементів процесуальної компетенції. Наприклад, захисник і експерт у кримінальному процесі також мають цілі (функції) і предмет відання, але у них відсутні владні повноваження. Тому, коли їх називають компетентними, то мають на увазі лише обізнаність у царині своєї – захисної чи експертної – діяльності.

Відтак кримінальна процесуальна компетенція слідчого включає такі елементи: кримінальну процесуальну функцію, предмет відання, повноваження. Зазначені елементи у своїй сукупності складають зміст поняття «кримінальна процесуальна компетенція слідчого». Знання щодо змісту цього поняття мають пізнавальне значення, а ось в плані з'ясування потенційних можливостей слідчого здійснювати кримінальну процесуальну діяльність нас цікавлять такі поняття як «обсяг» і «межі» процесуальної компетенції слідчого.

У кримінальному процесуальному законі (ст. 25 КПК) мова йде про межі компетенції слідчого розпочати досудове розслідування вжити всіх передбачених законом заходів для встановлення події кримінального правопорушення та особи, яка його вчинила. Про здійснення слідчим досудового розслідування кримінальних правопорушень (кримінальної процесуальної діяльності) в межах компетенції, передбаченої КПК, говориться і в п. 17 ч. 1 ст. 3 КПК. Закон визначає також, що у межах своїх повноважень діють і керівники органу досудового розслідування – начальник Головного слідчого управління, слідчого управління, відділу, відділення органу Національної поліції, органу безпеки,

органу, що здійснює контроль за додержанням податкового законодавства, органу державного бюро розслідувань, органу Державної кримінально-виконавчої служби України, підрозділу детективів, підрозділу внутрішнього контролю Національного антикорупційного бюро України та його заступники (п. 8 ч. 1 ст. 3 КПК).

Про обсяг компетенції в жодній статті КПК не говориться. Очевидно, така законодавча регламентація кримінальної процесуальної компетенції слідчого та керівника слідчого підрозділу, в частині визначення її обсягу і меж, обумовлена тим, що дані поняття (обсяг і межі) між собою тісно пов'язані. У тлумачно-му словникові їх пояснення подається одне через інше. Так, слово «обсяг» тлумачиться, по-перше, як розмір, величина чого-небудь, а по-друге, як межі чого-небудь¹. Слово «межа» в одному зі своїх значень тлумачиться як *обсяг* чого-небудь².

На нашу думку, ототожнення термінів, а отже і понять «обсяг» і «межі» стосовно кримінальної процесуальної компетенції слідчого є неправильним. Видається, що обсяг кримінальної процесуальної компетенції означає її змістовне і кількісне наповнення. Межі компетенції слідчого лише окреслюють коло її елементів, взятих у сукупності або окремо один від одного. Тому поняття меж не дає повного уявлення про зміст і обсяг кримінальної процесуальної компетенції.

Розглядаючи питання про компетенцію слідчого як суб'єкта кримінально-процесуальної діяльності, фахівцями досліджувалися й питання її обсягу. Зазначалося, що процедурні межі кримінально-процесуальної компетенції слідчого полягають у тому, що слідчий, здійснюючи кримінально-процесуальну функцію може користуватися тільки тими засобами, тобто повноваженнями, які визначені у законі.

¹ В Т Бусел (ред.), Великий тлумачний словник сучасної української мови (Київ, Ірпінь: ВТФ «Перун», 2009) 563.

² Там само. 517.

Хоча в законі і в теорії мова частіше йде про обсяг повноважень конкретних органів або посадових осіб і про межі їхньої компетенції, що по суті є неправильним. Бо якщо поняття «межі компетенції» використовується для окреслення меж, за які той чи інший орган не може вийти, то цілком правомірним є постановлення питання і про обсяг його компетенції.

Ми підтримуємо позицію тих авторів, які вважають, що терміни «статус» і «компетенція» слідчого є тотожними. При цьому зазначимо, що обсяг кримінальної процесуальної компетенції слідчого, як кількісна її характеристика, можна визначати як на загальному рівні, так і на рівні окремих структурних елементів компетенції (функції, предмету відання, владних повноважень). При цьому сукупна компетенція всіх слідчих має забезпечувати досягнення державою врегульованих правом відносин у сфері кримінального провадження в частині розслідування кримінальних правопорушень.

Кримінальна процесуальна компетенція, як обґрунтовано зазначають фахівці, є «джерелом» впливу слідчих на організаційно чи процесуально підлеглі органи, тобто на оперативні підрозділи¹.

Обсяг кримінальної процесуальної компетенції слідчих органів держави може змінюватися. Обсяг її може збільшуватися, зменшуватися або зазнавати змістовних змін без зміни кількісних характеристик.

Не відбувається зміни обсягу кримінальної процесуальної компетенції слідчих і в разі утворення нових органів за умови, що їх закон не наділяє новими повноваженнями чи функціями. В Україні останнім часом відбуваються кардинальні реформи органів досудового розслідування, які, безумовно, зачіпають питання кримінальної процесуальної компетенції. Так, нещодавно розпочало роботу Національне антикорупційне

бюро України (НАБУ), утворені Державне бюро розслідувань (ДБР) та слідчі підрозділи БЕП. Утворення цих органів супроводжується внесенням змін до КПК, які стосуються, як правило перерозподілу предмету відання між новоутвореними органами і тими, які «опрацьовували» цей предмет відання раніше. Іншими словами, змінюється структура кримінальних процесуальних відносин, але жоден із структурних елементів компетенції, а отже і її загальний обсяг, змін не зазнають.

Перерозподіл компетенції між органами, уповноваженими на здійснення кримінальної процесуальної діяльності в стадії досудового розслідування, є наслідком виходу одного чи декількох органів зі складу управлінської системи з покладанням «вивільненої компетенції» на інші органи.

У цьому контексті варто зазначити, що позитивне вирішення проблем створення системи досудового слідства в Україні, яка б найбільш відповідала б змагальній конструкції кримінального судочинства, немислимо без аналізу процесуальних конструкцій, які розповсюджені в кримінальному процесі західних демократичних країн. Європейський кримінальний процес все більше збагачується змішаними структурами, коли досудове слідство провадиться виключно стороною переслідування (поліцією та/чи прокуратурою), але під контролем судді, який є арбітром з основних питань юридичної процедури, та контролює додержання особистих прав і свобод (наприклад, у німецькому та португальському кримінальному процесі). В умовах посилення судового контролю за досудовим слідством вже настав час, як обґрунтовано зазначають правники, поступового запровадження у вітчизняний процес системи спрощеного досудового слідства, яка потребує своєї теоретичної розробки². Важливого значення набу-

¹ В Т Бусел (ред.), Великий тлумачний словник сучасної української мови (Київ, Ірпінь: ВТФ «Перун», 2009) 330.

² М А Погорецький, Кримінально-процесуальні правовідносини: структура і система: монографія (Харків, РВФ «Арсис» ЛТД, 2002) 56–57.

ває й розробка форм взаємодії слідчого та органу дізнання, слідчого з оперативними підрозділами, які не є органами дізнання¹, особливо під час проведення негласних слідчих (розшукових) дій². Для вирішення цих проблемних питань, можливо, на нашу думку, й через запровадження у всіх правоохоронних органах замість інституту слідчих, інституту детективів, як на це обґрунтовано наголошувалося фахівцями ще до прийняття КПК України 2012 року³ і як це вже доведено практикою функціонування інституту детективів в НАБУ та експериментом введення інституту детективів в окремих регіональних органах Національної поліції України⁴. Запровадження

інституту детективів які будуть наділені компетенцією як слідчої діяльності, так і оперативної діяльності, усуне багато проблемних питань, які виникають при різних формах взаємодії між слідчими та оперативними підрозділами, зокрема, при виконанні доручень слідчого оперативним працівникам про проведення слідчих та оперативно-розшукових заходів⁵, при реалізації матеріалів оперативно-розшукової діяльності у досудовому розслідуванні на різних його етапах⁶, при здійсненні судового контролю⁷ та прокурорського нагляду за оперативно-розшуковою діяльністю, яка здійснюється в інтересах кримінального судочинства⁸ та за досудовим розслідуванням⁹.

¹ М А Погорецький, Кримінально-процесуальні правовідносини слідчого з органом дізнання, начальником слідчого відділу та прокурором (автореф. дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.09. Х. Нац. юрид. акад. України, 1997) 17; М А Погорецький, Взаимодействие следователя и органа дознания в процессе расследования преступлений (2000) 1(13) *Весы Фемиды* 13–17; М А Погорецький, Проблеми взаємодії органів дізнання і досудового слідства (2002) 2 *Вісник Одеського ін-ту внутр. справ* 85–92.

² М А Погорецький, Негласні слідчі (розшукові) дії: проблеми провадження та використання результатів у доказуванні (2013) 1 *Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ* 270–277.

³ М А Погорецький, Функціональне призначення оперативно-розшукової діяльності у кримінальному процесі: монографія (Харків, Арсіс ЛТД, 2007) 576.

⁴ М С Цуцкірідзе, Кримінально-процесуальна діяльність слідчого: та практика: монографія (Київ, Алерта, 2020) 562.

⁵ М А Погорецький, Межі доручень слідчого органу дізнання про проведення оперативно-розшукових заходів (2000) 9 *Право України* 47–49.

⁶ М А Погорецький, Судовий контроль і прокурорський нагляд за використанням протоколів оперативно-розшукових заходів як доказів у кримінальному процесі (2003) 2 *Вісник Верховного Суду України* 32–38.

⁷ М А Погорецький, Судовий контроль за оперативно-розшуковою діяльністю як засіб захисту прав людини. Проблеми державотворення та захисту прав людини в Україні: матеріали ІХ регіон. наук. – практ. конф. (13–14 лют. 2003 р.) (Львів, 2003) 542–543.

⁸ М А Погорецький, Прокурорський нагляд за оперативно-розшуковою діяльністю (2000) 10 *Вісник Ун-ту внутр. справ* 117–125; М А Погорецький, Об'єкт і предмет прокурорського нагляду за оперативно-розшуковою діяльністю (2002) 12 *Підприємництво, господарство і право: наук. – практ. господарсько-правовий журн* 126–132; М А Погорецький, І О Сухачова, Прокурорський нагляд за законністю використання матеріалів оперативно-розшукової діяльності на досудових стадіях кримінального процесу (2010) 4 *Вісник Акад. прокуратури* 64–70. В О Прядко, Мета, завдання та суть прокурорського нагляду у формі процесуального керівництва негласними слідчими (розшуковими) діями (2015) 1 *Судова апеляція* 42–49; І О Сухачова, Прокурорський нагляд за законністю використання матеріалів оперативно-розшукової діяльності у доказуванні на стадіях досудового провадження (2012) 1 *Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика)* 51–58; О О Сухачов, Роль конспірації у діяльності оперативних підрозділів із забезпечення кримінального процесуального доказування (2014) 4 *Вісник кримінального судочинства* 81–86.

⁹ С М Князев, Судовий контроль за здійсненням негласної діяльності: міжнародний досвід (2019) 1(17) *Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ* 90–98. Д А Нескоромний, Здійснення прокурорського нагляду при провадженні негласних слідчих (розшукових) дій (2014) 1 *Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика)* 37–40. М А Макаров, Судовий контроль у кримінальному процесі: теоретичні та правові основи (дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.09. Нац. акад. внут. справ. Київ, 2018) 495. А І Палюх, Участь прокурора в доказуванні під час досудового розслідування (дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09. Нац. ун-т «Львів. Політехніка». Львів, 2016) 164. М А Погорецький, Судовий контроль за законністю обрання запобіжного заходу взяття під варту. Проблеми застосування кримінально-процесуального примусу під час досудового провадження: матер. круглого столу (Дніпропетровськ, 22 листоп. 2011 р.). (Дніпропетровськ: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2012) 135–138; М А Погорецький, Ю А Кушнерик, Процесуальне керівництво провадженням слідчих (розшукових) дій під час досудового розслідування грабежів та розбоїв (2014) 1 (6) *Право і громадське суспільство: науковий журнал* <<http://lclslaw.knu.ua/2014-1.pdf>> дата звернення 05.04.2021.; І О Сухачова, Прокурорський нагляд за проведенням негласних слідчих (розшукових) дій при розслідуванні одержання неправомірної вигоди службовою особою (2019) 1 (84)

Висновки. Підсумовуючи викладене, зазначимо, що кримінальна процесуальна компетенція слідчого має певні обсяги і межі. Свою межу має і кожний структурний елемент компетенції слідчого. Слідчий не має права виходити за межі процесуальної функції – обвинувачення, яка визначається чинним КПК України. Наділення слідчого іншими функціями в кримінальному процесі України є необґрунтованим і таким, що не відповідає його призначенню та компетенції. Межею предмету відання слідчого є коло відносин, на які слідчий має можливість впливати і які визначаються, виходячи з особливостей предмету діяльності слідчого (юрисдикції). Межа повноважень слідчого – це коло його прав, обов'язків, які слідчий вправі використовувати для виконання завдань здійснюваної ним кримінальної процесуальної діяльності.

Кримінальна процесуальна компетенція слідчого – це правова оболонка його кримінальної процесуальної діяльності, яка визначає його кримінально-процесуальний статус, який визначений КПК України.

Елементами кримінальної процесуальної компетенції слідчого (процесуального статусу слідчого) є функції слідчого, предмет відання слідчого, повноваження слідчого. Кожен із цих елементів є предметом окремого наукового дослідження.

Процесуальний статус слідчого (компетенція) визначені як ст. 40 КПК України, та і іншими нормами Кримінального процесуального кодексу, які регламентують його діяльність у межах та обсягах визначеної йому законодавцем компетенції. Докладніше компетенція слідчого, в залежності від його відомчої належності, регламентується міжвідомчими та відомчими нормативно правовими актами. З урахуванням реформування правоохоронних органів відповідно до європейських та євроатлантичних стандартів, а також реформування інших органів кримінальної юстиції та удосконалення низки інститутів кримінального процесу, процесуальний статус слідчого потребує удосконалення.

Найкращим варіантом вирішення проблеми досудового розслідування і зокрема, процесуального статусу слідчого є поєднання функції досудового розслідування та оперативно-розшукової діяльності в єдину функцію детективної діяльності, що усуне проблеми взаємодії слідчого та оперативних підрозділів й одночасно підвищить ефективність діяльності правоохоронних органів у здійсненні досудового розслідування кримінальних правопорушень та посиленню гарантій прав усіх учасників кримінального судочинства.

REFERENCES

BIBLIOGRAPHY

AUTHORED BOOKS

1. Loboiko L M, *Kryminalno-protsesualna kompetentsiia* [Criminal procedural competence] (Dnipropetrovsk. Dnipropetr. Derzh. Un-t vnutr. sprav, 2006) 186 [in Ukrainian].
2. Pohoretskyi M A, *Kryminalno-protsesualni pravovidnosyny: struktura i sistema* [Criminal procedural legal relations: structure and system] (Kharkiv, RVF «Arsis» LTD, 2002) 160 [in Ukrainian].
2. Pohoretskyi M A, *Funktsionalne pryznachennia operatyvno-rozshukovoi diialnosti u kryminalnomu protsesi* [Functional purpose of investigative activity in the criminal process] (Kharkiv, Arsis LTD, 2007) 576 [in Ukrainian].
3. Skakun O F, *Teoriya hosudarstva y prava* [Theory of the state and law] (Kharkov, Konsum, 2000) 704 [in Russian].

---

1 *Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ* 72–81. І В Рогатюк, Теоретичні, правові та праксеологічні основи кримінальної процесуальної діяльності прокурора у досудовому розслідуванні (дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.09. Нац. акад. внутр. справ. Київ, 2018) 604.

4. Stakhivskiy S M, *Teoriia i praktyka kryminalno-protsesualnogo dokazuvannia* [Theory and practice of criminal procedural evidence] (Kyiv, Nats. akad. vnutr. sprav, 2005) 272 [in Ukrainian].

5. Tsutskiridze M S, *Kryminalno-protsesualna diialnist slidchoho: ta praktyka* [Criminal procedural activity of the investigator: and practice] (Kyiv, Alerta, 2020) 562 [in Ukrainian].

EDITED BOOKS

6. Busel V T (za red.), *Velykyi tlumachnyi slovnyk suchasnoi ukrainskoi movy* [Big explanatory dictionary of the modern Ukrainian language] (Kyiv, Irpin: VTF «Perun», 2009) 563 [in Ukrainian].

ARTICLES

7. Kniaziev S M, Sudovy kontrol za zdiisnenniam nehlasnoi diialnosti: mizhnarodnyi dosvid [Judicial control over the implementation of clandestine activities: international experience] (2019) 1(17) *Yurydychnyi chasopys Natsionalnoi akademii vnutrishnikh sprav* 90–98 [in Ukrainian].

8. Neskoromnyi D A, Zdiisnennia prokurorskoho nahliadu pry provadzheni nehlasnykh slidchykh (rozshukovykh) dii [Implementation of prosecutorial supervision during the conduct of secret investigative (search) actions] (2014) 1 *Borotba z orhanizovanoi zlochynnistiu i koruptsiieiu (teoriia i praktyka)* 37–40 [in Ukrainian].

9. Pohoretskyi M A, Mezhi doruchen slidchoho orhanu diznannia pro provedennia operatyvno-rozshukovykh zakhodiv [The limits of the mandate of the investigative body to inquire about the implementation of operative and investigative measures] (2000) 9 *Pravo Ukrainy* 47–49 [in Ukrainian].

10. Pohoretskyi M A, Prokurorskyi nahliad za operatyvno-rozshukovoiu diialnistiu [Prosecutor's supervision of operational and investigative activities] (2000) 10 *Visnyk Un-tu vnutr. sprav* 117–125 [in Ukrainian].

11. Pohoretskyi M A, Vzaimodejstvie sledovatelja i organa doznanija v processe rassledovaniia prestuplenij [Interaction between the investigator and the body of inquiry in the process of investigating crimes] (2000) 1(13) *Vesy Femidy: nauch. – prakt. pravovoj zhurnal* 13–17 [in Russian].

12. Pohoretskyi M A, Ob'iekt i predmet prokurorskoho nahliadu za operatyvno-rozshukovoiu diialnistiu [Object and subject of the prosecutor's supervision of operational and investigative activities] (2002) 12 *Pidpriemnytstvo, gospodarstvo i pravo: nauk. – prakt. hospodarsko-pravovyi zhurn* 126–132 [in Ukrainian].

13. Pohoretskyi M A, Sudovy kontrol i prokurorskyi nahliad za vykorystanniam protokoliv operatyvno-rozshukovykh zakhodiv yak dokaziv u kryminalnomu protsesi [Judicial control and prosecutorial supervision over the use of protocols of investigative measures as evidence in criminal proceedings] (2003) 2 *Visnyk Verkhovnoho Sudu Ukrainy* 32–38 [in Ukrainian].

14. Pohoretskyi M A, Sukhachova I O, Prokurorskyi nahliad za zakonnistiu vykorystannia materialiv operatyvno-rozshukovoi diialnosti na dosudovykh stadiiakh kryminalnogo protsesu [Prosecutor's supervision of the legality of the use of materials of operational and investigative activities at the pre-trial stages of the criminal process] (2010) 4 *Visnyk Akad. prokuratury* 64–70 [in Ukrainian].

15. Pohoretskyi M A, Nehlasni slidchi (rozshukovi) dii: problemy provadzhenia ta vykorystannia rezul'tativ u dokazuvanni [Secret investigative (search) actions: problems of proceedings and use of results in evidence] (2013) 1 *Yurydychnyi chasopys Natsionalnoi akademii vnutrishnikh sprav* 270–277 [in Ukrainian].

16. Pohoretskyi M A, Kushneryk Yu A, Protsesualne kerivnytstvo provadzheniam slidchykh (rozshukovykh) dii pid chas dosudovoho rozsliduvannia hrabezliv ta rozboiv [Procedural management of investigative (search) actions during the pre-trial investigation of robberies and robberies] (2014) 1 (6) *Pravo i hromadske suspilstvo: naukovyi zhurnal* <<http://lclaw.knu.ua/2014-1.pdf>> data zvernennia: 05.04.2021 [in Ukrainian].

17. Priadko V O, Meta, zavdannia ta sut prokurorskoho nahliadu u formi protsesualnogo kerivnytstva nehlasnymy slidchymy (rozshukovymy) diiamy [Purpose, task and essence of prosecutorial supervision in the form of procedural guidance by covert investigative (search) actions] (2015) 1 *Sudova apeliatsiia* 42–49 [in Ukrainian].

18. Sukhachova I O, Prokurorskyi nahliad za zakonnistiu vykorystannia materialiv operatyvno-rozshukovoi diialnosti u dokazuvanni na stadiiakh dosudovoho provadzhenia [Prosecutor's supervision over the legality of the use of materials of operational and investigative activities in evidence at the stages of pre-trial proceedings] (2012) 1 *Borotba z orhanizovanoi zlochynnistiu i koruptsiieiu (teoriia i praktyka)* 51–58 [in Ukrainian].

19. Sukhachova I O, Prokurorskyi nahliad za provedenniam nehlasnykh slidchykh (rozshukovykh) dii pry rozsliduvani oderzhaniam nepravomirnoi vyhody sluzhbovuii osoboii [Prosecutor's supervision of the conduct of secret investigative (research) actions in the case of investigation of receipt of illegal benefits by an official] (2019) 1 (84) 1 *Visnyk Kharkivskoho natsionalnogo universytetu vnutrishnikh sprav* 72–81 [in Ukrainian].

20. Sukhachov O O, Rol konspiratsii u diialnosti operatyvnykh pidrozdiliv iz zabezpechennia kryminalnogo protsesualnogo dokazuvannia [The role of conspiracy in the activity of operative units for the provision of criminal procedural evidence] (2014) 4 *Visnyk kryminalnogo sudochynstva* 81–86 [in Ukrainian].

CONFERENCE PAPERS

21. Pohoretskyi M A, Sudovyi kontrol za operatyvno-rozshukovoiu diialnistiu yak zasib zakhystu prav liudyny [Judicial control of investigative activity as a means of protecting human rights. Problems of state formation and protection of human rights in Ukraine] *Problemy derzhavotvorennia ta zakhystu prav liudyny v Ukraini: materialy IKh rehon. nauk. – prakt. konf. (13–14 liut. 2003 r.)* (Lviv, 2003) 542–543 [in Ukrainian].

22. Pohoretskyi M A, Sudovyi kontrol za zakonnistiu obrannia zapobizhnoho zakhodu vziattia pid vartu [Judicial control over the legality of choosing a preventive measure of detention] *Problemy zastosuvannia kryminalno-protseusualnogo prymusu pid chas dosudovoho provadzhennia: mater. kruhloho stolu (Dnipropetrovsk, 22 lystop. 2011 r.)*. (Dnipropetrovsk: Dniprop. derzh. un-t vutr. sprav, 2012) 135–138 [in Ukrainian].

DISSERTATIONS

23. Andrushko O V, Diznannia v orhanakh prykordonnoi sluzhby Ukrainy: protseusualni ta orhanizatsiini aspekty [Research in the bodies of the border service of Ukraine: procedural and organizational aspects] (avtoref. dys. ... kand., yuryd. nauk: 12.00.09. K., 2005) 10–11 [in Ukrainian].

24. Horodetska M S, Kryminalno-protseusualna kompetentsiia slidchoho orhaniv vnutrishnikh sprav [Criminal-procedural competence of the investigator of internal affairs bodies] (dys. ... kand. yuryd. nauk: 12.00.09. Dnipropetrovsk, 2010) 271 [in Ukrainian].

25. Lytvynchuk O I, Protseusualnyi status slidchoho v kryminalnomu protsesi Ukrainy [Procedural status of the investigator in the criminal process of Ukraine] (dys. ... kand. yuryd. nauk: 12.00.09. Kyiv, 2007) 14 [in Ukrainian].

26. Makarov M A, Sudovyi kontrol u kryminalnomu protsesi: teoretychni ta pravovi osnovy [Judicial control in the criminal process: theoretical and legal foundations] (dys. ... d-ra yuryd. nauk: 12.00.09. Nats. akad. vnut. sprav. Kyiv, 2018) 495 [in Ukrainian].

27. Paliukh A I, Uchast prokurora v dokazuvanni pid chas dosudovoho rozsliduvannia [Participation of the prosecutor in evidence during the pre-trial investigation] (dys. ... kand. yuryd. nauk: 12.00.09. Nats. un-t «Lviv. Politekhnik». Lviv, 2016) 164 [in Ukrainian].

28. Rohatiuk I V, Teoretychni, pravovi ta prakseolohichni osnovy kryminalnoi protseusualnoi diialnosti prokurora u dosudovomu rozsliduvanni [Theoretical, legal and praxeological foundations of criminal procedural activities of the prosecutor in the pre-trial investigation] (dys. ... d-ra yuryd. nauk: 12.00.09. Nats. akad. vnutr. sprav. Kyiv, 2018) 604 [in Ukrainian].

29. Yurchenko L V, Teoriia ta praktyka provadzhennia diznannia orhanamy vnutrishnikh sprav Ukrainy [Theory and practice of inquiry proceedings by internal affairs bodies of Ukraine] (avtoref. dys. ... kand., yuryd. nauk: 12.00.09. Kharkiv, 2002) 9 [in Ukrainian].

Denysenko V. V.,

Postgraduate student

Law Institute Taras Shevchenko

National University of Kyiv

ORCID ID: 0000-0003-3049-2408

DOI: <https://doi.org/10.17721/2413-5372.2021.3-4/129-141>

PROCEDURAL STATUS OF THE INVESTIGATOR: PROBLEM ISSUES

Abstract. *The article examines the problematic issues of the procedural status of the investigator, the debatable question of the relationship between the terms «procedural status of the investigator» and «competency of the investigator».*

The purpose of the article *is to study certain problematic issues of the investigator's procedural status and make proposals for their solution.*

It is substantiated that the criminal procedural competence of the investigator is the legal envelope of his criminal procedural activity, which determines his criminal procedural status, which is defined by the Criminal Procedure Code of Ukraine. Components of the investigator's procedural status are the investigator's functions, the investigator's subject matter, and the investigator's powers. The

specified elements in their totality make up the content of the concept of «criminal procedural competence of the investigator».

It is proven that the scope of criminal procedural competence means its substantive and quantitative content. The limits of the investigator's competence only outline the circle of its elements, taken together or separately from each other. At the same time, each structural element of its competence has its limit. The investigator has no right to go beyond the procedural function of prosecution. The boundary of the investigator's authority is the circle of his rights and duties, which the investigator is entitled to use to fulfill the tasks of his criminal procedural activity.

The author gives arguments for introducing in all law enforcement agencies instead of the institute of investigators, the institute of detectives. The necessity in the current criminal procedural legislation and laws of Ukraine, which determine the competence of law enforcement agencies, to combine the functions of pre-trial investigation and operational-search activity into a single function of detective activity is substantiated, which will eliminate the problems of interaction between pre-trial investigation bodies and operational units and at the same time increase the effectiveness of law enforcement agencies in implementation of pretrial investigation of criminal offenses, strengthening of guarantees of the rights of all participants in criminal proceedings.

Key words: *investigator, procedural status, criminal procedural competence, investigator's functions, investigator's subject matter, investigator's powers, interaction, detective.*